

Wereldsolidariteit overspoeld... met solidariteit

Jef Van Hecken

Ik had me voorgenomen in een dagboek te noteren welke golf aan acties de tsunami-vloedgolf in Zuidoost-Azië van tweede kerstdag 2004 zou teweegbrengen. Welke invloed heeft deze ramp gehad op onze activiteitsgraad en -soorten? Een interessante en nodige vraag om na enige tijd, van op afstand, te kunnen nagaan in welke mate Wereldsolidariteit (WS) door deze zeebeving beïnvloed is in haar werking.

Een eerste reactie kan ik al geven: er is geen dagboek. Hooguit hier en daar wat krabbels, om niets te vergeten. En vele kattebelletjes en 'to do'-briefjes. Overspoeld door het vele (extra) werk, dat spontaan tussen vele collega's verdeeld werd, was het niet mogelijk om systematisch een stand van zaken bij te houden. We zullen binnenkort eens in de achteruitkijkspiegel moeten blikken en samen alles 's op een rijtje zetten. Want Jaklien, Polle, André en Fabienne (en ik ben er zeker vergeten) hebben ook hun werkagenda danig moeten overhoop gooien om er wat extra bij te krijgen. En dan spreek ik nog niet van de vele WS-animatoren en stafleden in de ACW-verbonden. Dankzij deze gemeenschappelijke en solidaire werking hebben we het hoofd boven water kunnen houden.

U hebt het goed begrepen. Met deze eerste neerslag brengen we in het kort de aanpak en werking van WS in kaart.

LIJN VERBROKEN, SIGNAAL ONDERBROKEN, STEM GEBROKEN

Vanaf 27 december werd het dag na dag almaar duidelijker welke verschrikking deze tsunami had aangericht. Een echte zondvloed met golven van meer dan tien meter hoog. De kusten van Sri Lanka en Oost-India deelden in de klappen. Thailand kwam nadrukkelijk in beeld, zodat we valselijk de indruk kregen dat dáár de zwaarste schade was aangericht. Pas na enkele dagen werd het duidelijk dat het topje van Noord-Sumatra zo goed als van de kaart was weggeveegd. (Daarover kunt u lezen in andere bijdragen in dit nummer.) En onze Thaise partners blijken niet in de getroffen kuststrook werkzaam te zijn.

In het begin was het erg moeilijk contact te maken. In de eerste plaats omdat het bij ons en bij onze partners vakantie was. En thuis hebben we nu eenmaal niet alle telefoonnummers en e-mailadressen *standby*. Na enkele uren puzzelwerk kregen we het toch voor mekaar. In die eerste telefoons konden

Jef Van Hecken werkt op de
Zuiddienst Wereldsolidariteit
en is coördinator van het
tsunami-programma.

we nog niet veel meer doen dan ons medeleven betuigen en onze bereidheid tonen om te helpen waar het kon. Maar we voelden ons machteloos, net zoals onze partners zelf.

Ik kon per gsm *father* Anthony bereiken. Hij was toen al volop bezig, samen met enkele groepen vrijwilligers, de lijken te begraven die op de Indische stranden waren achtergebleven. En de vissers hebben alles verloren wat ze hadden: boten, netten, huisjes. Ze hebben enkel nog de kleren die ze droegen. Ik vroeg onmiddellijk naar de vrouwen van Kasimode, die ik vorig jaar nog bezocht. Hetzelfde verhaal: alles kwijt en vele mensen dood. Eerlijk gezegd, ik was er niet goed van. Het was alsof ik door die telefoon even zelf op dat hellestrand stond. Jomon, de secretaris van de CWM (*Christian Workers Movement*) in India, vatte het gevat samen: wij zijn tien jaar in onze ontwikkeling achteruit geslagen. En daarmee verwoordde hij al onmiddellijk de noodzaak om ook op lange termijn te beginnen denken aan wederopbouw.

Op 29 december stuurde Anthony me al een eerste rapport: " De zwaarste schade is opgemeten in Tamil Nadu met een officiële dodentol van 4.500 mensen, vooral vrouwen en kinderen. Meer dan 2.000 ervan stierven in het district Nagapattinam, 400 in Cuddalore, 525 in Kanyakumari en nog 200 in Chennai (het voormalige Madras). Reddingshelikopters kunnen niet landen vanwege de overvloedige regenval. (...) De slachtoffers zijn voornamelijk vissers en hun familie die langs de kustlijnen leven. Boten, huizen, netten en andere uitrusting gingen verloren."

De contacten met Sri Lanka verliepen nog moeizamer omdat de communicatie tussen de

steden ook erg verstoord was. Ik was die dagen in permanent contact met Mieke Bloemen uit Hasselt, die al vele jaren rechtstreekse banden heeft met de CWM. We beloofden elkaar alle informatie uit te wisselen om een helder beeld te krijgen van de situatie. Het werd ons met de dag duidelijk dat we veel creatiever zouden moeten zijn om informatie bijeen te sprokkelen. Onze partners waren immers volop in de weer om de mensen te helpen. En onze behoefte aan heldere verslagen en klare foto's lag begrijpelijk bij hen niet in de bovenste schuif. Als puzzelstukjes begonnen we dus onze informatie bij

mekaar te leggen. En na enkele dagen kreeg ik een vermoede Joseph Anthony aan de lijn die met uitgebluste stem kon melden dat, gelukkig, de meeste verwanten het overleefd hadden. Met oudjaar en tweede nieuwjaarsdag had hij met CWM enkele 'bezoeken ter plaatse'

gepland om de schade op te meten en de eerste hulpverlening mee te ondersteunen. Maar de mensen hebben schrik gekregen van de zee, zei hij. Voor de vissers, die alles kwijt zijn maar van de zee moeten leven, is zij een alles verslindend monster geworden. En het meest frustrerende is, vervolgde hij, dat je voortdurend wordt aangesproken door iedereen om hulp te verlenen. Maar je hebt zelf, en als beweging, te weinig middelen om alle noden te lenigen. Ellendig is dat!

Ook *father* Reid bevestigde dit. Hij was vooral bezig te kijken hoe het stond met de YCW (*Young Christian Workers*). De contacten waren moeilijk, telefoonlijnen werkten niet en de computer was uitgevallen. Geethani's stem stokte, ze kon het wenen moeilijk onderdrukken. Ze was net op tijd kunnen vluchten voor het water, hogerop het land in,

Jef Van Hecken

Een vloedgolf van solidariteit kwam ook binnen de christelijke arbeidersbeweging op gang.

”

haar jongere zus achter zich aan trekkend. Nu woonden ze bij een oom in, maar haar zus was duidelijk getraumatiseerd en had veel hulp nodig. En hun huis en inboedel waren ze kwijt. Zelf had Geethani (net aangeduid als regionaal vrijgestelde voor *YCW Asia Pacific* vanuit haar verantwoordelijkheid in de Sri Lankaanse beweging) daardoor nog niet veel kunnen doen voor en met haar YCW-vrienden van Sri Lanka. En dat maakte haar diep ongelukkig. Ze voelde zich daar zowel schuldig als onmachtig bij. "Waar moet ik beginnen? Ik wil van alles doen, maar weet niet hoe en waar? Help me!"

De vakbond NWC (*National Workers Congress*) had het in het begin ook knap lastig om de ellende in kaart te brengen. Beruwela (gekend door WS omdat er een tiental jaar geleden een coöperatieve voor vissers gesteund werd met ondermeer de aanschaf van een boot) was ernstig beschadigd: twee grote vissersboten zwaar gehavend. Een tiental verantwoordelijken van het *NWC Beruwela Community Development Centre* hebben hun huis en alle bezittingen verloren. Vele vissers zijn boot en netten kwijt. Een dertigtal *taxidrivars* zagen hun gemotoriseerde driewielers door de zee opgeslokt worden. En hoeveel slachtoffers er onder de NWC-leden vielen, kon nog niet ingeschat worden. Anton Lodwick, algemeen secretaris van NWC, neemt zorgvuldig maar kordaat de organisatie in handen, want de chaos op het eiland is groot. "Bijna 1,5 miljoen mensen zijn naar het binnenland gevlucht en opgevangen in tempels en scholen of in inderhaast opgetrokken tentenkampen. Geen of gebrekkige sanitaire voorzieningen, slechte behuizing, gebrek aan drinkbaar water en tekort aan voedsel creëren ernstige gevaren voor de gezondheid. Velen

hebben familie en verwanten verloren en weten niet waar en hoe mekaar terug te vinden. Dat veroorzaakt bijkomende trauma's. En de economische activiteit in de getroffen gebieden is volkomen stilgevallen."

Met Indonesië verliepen de contacten veel moeizamer. Aceh was immers van de aardbol geveegd, communicatie was enkel uit tweede hand mogelijk via de verantwoordelijke leiders van SBSI in Jakarta. Omdat de WS-werking voor deze regio elders in deze publicatie beschreven wordt, ga ik er minder in detail op in. Nochtans zal vlug duidelijk worden dat de zwaarste inspanningen (zeker financieel gezien) naar Aceh gaan. Trouwens, SBSI kan gerust beschouwd worden als een van de weinige georganiseerde nationale bewegingen die al vóór 26 december in deze regio aanwezig waren.

SOLIDARITEITSNET WEVEN IN NOORD, ZUID EN TUSSEN BEIDE

In deze ogenschijnlijke chaos van de eerste dagen werd toch duidelijk dat onze partners – sociale bewegingen van en met de lokale bevolking – één ding gemeen hadden.

Zonder dralen hebben zij zich georganiseerd om de concrete problemen aan te pakken. Handen uit de mouwen, was hun devies. Solidariteit laat zich organiseren in vrijwilligersteams die op de stranden ten zuiden van Chennai de lij-

ken ruimen, die voedsel en kleding bedelen, die dokters en medische teams inschakelen, die onderdak verlenen. Het was verheugend vast te stellen dat niemand bij de pakken bleef zitten en hielp waar kon. De nationale en plaatselijke bewegingen hebben de koppen bij elkaar gestoken en beslist wie waar

Jef Van Hecken

Voor de vissers is de zee een alles verslindend monster geworden.

”

op welke wijze zou geholpen worden. En langzaam maar zeker kregen deze lokale sociale bewegingen het beeld scherp, de een al wat sneller dan de andere: prioriteiten bepalen, werkplanning opmaken, praktische en financiële steun zoeken, netwerken van solidariteit versteken door ook met anderen samen te werken.

Ondertussen draaide die eerste dagen het overleg intern op de Zuideidienst WS en met André, algemeen secretaris, op volle toeren.

Het was duidelijk dat we niet konden wachten tot ná de kerstvakantie alvorens enkele concrete beslissingen te nemen. Een eerste klein budget uit de eigen middelen van WS werd al op 29 december vrijgemaakt, de communicatie met de partners werd gestroomlijnd, regelmatig overleg tijdens de feestdagen werd gerealiseerd, ikzelf kreeg de taak toevertrouwd het WS-tsunami-programma te coördineren. - We wisten toen nog niet wat dat allemaal zou meebrengen. - Andere vakantieplannen moesten wijken, maar dat vonden we de logica zelf. Vele militanten uit de beweging begonnen naar informatie te vragen en we deden ons best daar zo spoedig mogelijk een antwoord op te geven. En vanaf 3 januari draaide onze coördinatiecel op volle toeren: hulp aan de partners, communicatie binnen en buiten onze beweging, eigen initiatieven kanaliseren, coördinatie van WS voor de hele beweging opzetten, overleg binnen de ngo-sector en met het consortium Tsunami 12-12, website verzorgen, persberichten verspreiden. Fabienne, Thierry, Polle, Jaklien, André en ikzelf vormen de vaste equipe voor wekelijkse bijeenkomsten. Kortom, er was meer dan werk genoeg.

Jef Van Hecken

We voelden dat we samen – partners in solidariteit – een nieuwe toekomst konden opbouwen.

”

We wilden een netwerk van solidariteit organiseren, hier en ginds en tussen beide. Partners bijstaan, steunen en versterken in deze extreme omstandigheden. Maar ook bij óns stevige banden van samenwerking smeden tussen alle deelorganisaties van de christelijke arbeidersbeweging: een rol die op maat gesneden is van WS. Want we kunnen zó onze coördinerende opdracht waarmaken t.a.v. partners in de getroffen regio en voor de hele beweging via informatieverzameling en -verspreiding, gezamenlijk afgesproken communicatie, concrete partnerondersteuning, gemeenschappelijke fondsenwerving. ACV, CM, KAV, KAJ, KBG, KWB: iedereen doet mee en stapt in dezelfde richting. WS coördineert en begeleidt. Een sterke trein heeft zich in beweging gezet. In Vlaanderen, maar ook in

Wallonië.

Mobilisatie van de solidariteit in de beweging voor de WS-partners was overigens ook financieel noodzakelijk want tot 14 januari was het duidelijk dat de Tsunami 12-12-raket zou voorbijvliegen aan de directe noden van onze partners, die niet als noodhulp- maar als zogenaamde structurele organisaties in de getroffen dorpen actief zijn. Samen met de deelorganisaties besloot het ACW al op 12 januari zich voor 300.000 euro te engageren. Want de noodhulporganisaties konden rekenen op veel respons. En dat is goed ook. "Maar ook de tweede stap van wederopbouw is absoluut noodzakelijk, best in samenwerking met bestaande netwerken en sociale bewegingen in de getroffen regio. Het ACW wil deze beweging mee op gang trekken," lezen we in het persbericht. Kwestie van het bestaande maatschappelijke middenveld voldoende kansen te geven en te ondersteunen.

WS heeft dan bewust gekozen om solidariteit te vragen bij de georganiseerde verbanden binnen onze beweging: afdelingen, verbonden, nationale deelorganisaties. Basisteksten werden ter beschikking gesteld, een gemeenschappelijk campagnebeeld gecreëerd, persberichten de wereld ingestuurd, eigen affiches ontworpen en verspreid. Een vloedgolf van solidariteit kwam ook binnen de beweging op gang. De websites van de deelorganisaties en verbonden legden een link naar de specifieke WS-site. Dankzij deze technologie kon iedereen maximaal informatie inwinnen over de stand van zaken. Het aantal *hits* op onze website ging plots steil de hoogte in. Lokale afdelingen organiseren benefiets en pannenkoekenslagen en op bestuursvergaderingen wordt toegelicht hoe de WS-partners getroffen zijn door de tsunami.

Ook met onze partners wordt het solidariteitsnetwerk aangehaald. Jomon, Amaladas, Joseph Anthony, Shiran, Anton, Geethani, Samu, Bismo, Rekson en vele andere verantwoordelijken konden een extra helpende en ondersteunende hand best gebruiken. Op 4 januari besloten we Tarique en Marc er naartoe te sturen om de partners bij te staan bij het in kaart brengen van de geleden schade en bij het helpen opmaken van haalbare plannen voor directe hulp (in een eerste fase) en wederopbouw. Tarique is in het WS-programma verbonden met het syndicale werk van BATU, maar heeft in India en Sri Lanka zijn werkterrein uitgebreid naar de andere partners van WS. Marc is WS-coöperant voor deze regio en heeft eind januari Aceh bezocht, samen met SBSI, lokale partner. Onze partners hebben die inspanningen van

Tsunami-schade bij enkele WS-partners in India en Sri Lanka (<i>medio</i> januari)			
	CWM India	CWM Sri Lanka	NWC Sri Lanka
Doden	142 doden, 10 vermisten en 7 zwaargewonden (eerste schatting)	11 doden	Kogalla: 8 leden
Schade aan huizen en eigendommen	2.741 huizen vernield of zwaar beschadigd	156 volledig of voor groot deel beschadigd in Payagala (voorlopige cijfers)	150 woningen van arbeiders in Kogalla en verlies huisraad
Schade en verlies aan boten en netten	1.959 verloren huisraad en voornamelijk boten en netten	60 bootjes en netten zijn verloren of onbruikbaar geworden	Tientallen bootjes en netten

WS en van de hele beweging sterk gewaardeerd. Het rapport van Marc staat elders in dit nummer. Mede op basis van de waarnemingen van Tarique kunnen we de tsunami-schade bij enkele WS-partners *medio* januari in een kader presenteren. Een definitieve balans wordt begin april verwacht.

Tarique's analyse maakt het ook voor ons mogelijk een betere inschatting te maken. Zo schrijft hij dat bij nader toezien vooral de eerste 150 meter kuststrook de zone des doods geweest is. Verderop landinwaarts is weinig schade opgemeten. Het zijn dus - naast een deel van de toeristische sector - vooral de vissers die door de tsunami getroffen zijn. In de verschillende landen behoren deze mensen tot de armste bevolkingslagen. Ze wonen en overleven op het strand en zijn afhankelijk van de vis die ze op zee kunnen vangen. Velen hebben vrienden en verwanten verloren, hebben geen dak meer boven het hoofd en bezitten enkel nog de schamele kleren die ze op het ogenblik van de ramp droegen. Deze vissersgezinnen blijven getraumatiseerd achter. Voor hun toekomst zijn ze op de zee aangewezen, maar ze zijn bang om dat "alles verslindend monster" tegemoet te treden. Voor de wederopbouw en een nieuwe toekomst zijn ze aangewezen op heel wat externe hulp. Maar ze beseffen dat ze enkel kans op slagen hebben als ze zich verenigen en samenwerken in eigen organisaties - net zoals voorheen.

PUZZELSTUKJES VALLEN SAMEN, KLARE EN HELDERE STEM

Zoals enigszins te verwachten, brokkelde de aandacht voor de tsunami-ramp na de mediashow op radio en televisie van 14 januari snel af. Alle beelden waren ons getoond, het nieuwe was eraf en de spankracht kon net lang genoeg aangehouden worden om afge-

rond 40 miljoen euro (vier euro of honderd-zestig oude Belgische franken per kop) bijeen te brengen. Een nooit geziene recordopbrengst en iedereen was zichtbaar tevreden. Terecht trouwens. Nadat het Consortium - na stevig aandringen van 11.11.11 - akkoord ging (en dit was geen gemakkelijke beslissing) om ook structurele ngo's te laten genieten van de opbrengst, konden we opnieuw met enige fierheid en zekerheid een positief signaal geven aan de partners in India, Sri Lanka en Indonesië. WS kon meer extra financiële bronnen aanboren om samen met hen een echt wederopbouwprogramma te realiseren. En ondertussen hadden we signalen gekregen dat ook andere donors bereid waren onze partners te steunen. Concrete solidariteitsinitiatieven voor India in Turnhout, of voor Beruwela (Sri Lanka) in Woluwe of een extra subsidie van de stad Hasselt zijn enkele voorbeelden van gemeentelijke steun. De lijst van steunende afdelingen vanuit de hele beweging (met vooral veel ACV- en KBG-afdelingen) groeit dagelijks aan. En nog andere mogelijke donors hebben contact gezocht om ook aan een structurele organisatie zoals WS steun te verlenen.

Zonder schroom startten we met de partners de dialoog om een middellangetermijnprogramma op te starten. Geen losse projecten, niet louter de gaten dichten en de direct zichtbare schade herstellen, maar de organisatie en de mensen versterken om, na deze terugslag van tien jaar, via onderlinge samenwerking opnieuw een stevige basisbeweging op te bouwen.

Ik weet nu dat telepathie werkt, zelfs tienduizend kilometer ver. Want toen ik die dagen met *father* Tony, Geethani en Joseph Anthony belde, kreeg ik voor het eerst weer heldere en klare stemmen aan de lijn. Na drie weken moeizaam opboksen tegen een onoverzichtelijke

lijke berg leed, klonken ze hoopvol. Ze zagen opnieuw de bomen door het bos.

En ook bij ons begonnen de puzzelstukjes samen te vallen. CWM in India en Sri Lanka, NWC in Sri Lanka en SBSI in Indonesië zijn de vier *core-partners* die onder de tsunami geleden hebben. Alle vier hebben ze zich de eerste maand bijna uitsluitend ingezet in de directe hulpverlening, met vele vrijwilligers en samen met anderen. Huisvesting en huisraad, uitrusting voor vissers, medische hulp en traumaverwerking, en de nood aan duurzame inkomensverwervende initiatieven zijn de basiselementen waarrond op korte en lange termijn het opbouwwerk dient georganiseerd.

Het was duidelijk dat afgelijnde en gebudgetteerde voorstellen nog niet voor morgen zouden zijn. De eerste fase van directe hulp was zeker nog niet afgesloten, maar het denkwerk over toekomstgerichte opbouw – mee gelanceerd tijdens het bezoek van Tarique – kreeg gestalte. Prioriteiten werden bepaald en we stellen vast dat partners in hetzelfde land aanvullend kunnen werken en soms ook in dezelfde omgeving kunnen samenwerken. Het netwerk tussen lokale organisaties zal kunnen versterkt worden. We voelden dat we samen – partners in solidariteit – een nieuwe toekomst konden opbouwen. We beseften dat we daar eigenlijk volop mee bezig waren. We trokken ons op aan zoveel onderlinge en wereldwijde solidariteit. Met de focus op wederopbouw.

PLANNEN SMEDEN, TOEKOMST VERZEKEREN

Zoals gezegd, is het nog wat vroeg om uitgewerkte langetermijnplannen voor te leggen. De start is genomen om, in dialoog en procesmatig, met de partners tot concrete meerjarenplannen voor wederopbouw te komen.

Daarvoor zijn in februari en maart verschillende overlegmomenten gepland om samen tot haalbare voorstellen te komen en de engagementen van WS (financiën, ondersteuning en begeleiding, omkadering) vast te leggen.

Vooraf een belangrijke bemerking. De aanpak na tsunami is voor onze partners niet anders dan voorheen. Onze partners hebben hun werking altijd al gefocust op duurzame en structurele ontwikkeling. Ze moeten dus nu, nadat de directe hulp gelenigd is, niet noodzakelijk een apart tsunami-programma ontwikkelen, los van de normale werking. Het is immers eigen aan sociale bewegingen dat ze, samen met de betrokken mensen, beweging maken vanuit hun concrete leef- en werksituatie. Ook na tsunami zullen ze dus sociale beweging blijven maken: organisatieversterking, vorming, opzetten van inkomensschepende activiteiten, waardige arbeid voor iedereen, aandacht voor de informele sector. Wel is duidelijk dat tsunami een bijzondere invloed heeft op hun werking en daar zullen de bewegingen rekening mee houden. Zo zijn vele vissersgezinnen alle hebben en houden kwijtgespeeld. En net deze vissers, behorend tot de armste bevolkingsgroepen en daarom vaak wonend in kleine huisjes op het strand, vormen in de getroffen landen een belangrijke doelgroep van en met onze partners.

De wederopbouw wordt een lange en moeilijke weg. Daarom heeft WS alleszins al voorzien dat ook dit proces met de partners extra zal begeleid worden via extra mankracht op het terrein. De kwaliteit en de eigenheid van onze partners kennende, zullen met de lokale bevolking zeker ook initiatieven opgezet worden rond sociale economie: coöperatieve werking, microkredieten, inkomensschepende activiteiten. Iedereen kan de evolutie en de

concrete plannen volgen via onze website: www.wereldsolidariteit.be

Op 2 februari heeft WS een aantal krijtlijnen vastgelegd voor de verdere werking. Dat maakt het mogelijk realistische plannen met CWM, NWC en SBSI op te stellen. Dat maakt het ook mogelijk mee de toekomst van de vele getroffen gezinnen en hun organisaties (hun maatschappelijk middenveld) te verzekeren. De huidige plannen voor wederopbouw kunnen in schema worden samengevat. ICL (*Indian Confederation of Labour*) is een vakbondspartner van WS met een onlangs opgestarte werking voor vissersvrouwen in Chennai en een vissersfederatie in Visakapatnam, Andra Pradesh. Deze lokale groepen hebben ook plannen voor wederopbouw en zijn daarom in het schema opgenomen. Er zijn onmiddellijk parallellen zichtbaar. Alle partnerorganisaties hebben met hun besturen en betrokkenen stevig overlegd. Een belangrijk resultaat is het vastleggen van prioriteiten in de wetenschap dat je niet alles kunt doen. Plaatsen van interventie zijn vastgelegd, begunstigden en doelgroepen worden omschreven. Huisvesting, nieuwe huisraad en aanschaf van uitrusting voor vissers komen praktisch overal terug. Medische bijstand en aandacht voor schoolgaande kinderen zijn ook constanten. Vooral de vakbonden willen hun deskundigheid inzake sociaal-economische initiatieven versterken en uitbreiden. De CWM-bewegingen zien er een kans in om de getroffen gezinnen aan een verzekerd inkomen te helpen omdat hun job mét de tsunami is weggespoeld.

Het gaat hier dus zeker nog niet om definitief goedgekeurde engagementen. De nodige omkadering en haalbaarheid worden samen uitgeklaard, zodat de wederopbouw stap voor

stap kan gebeuren. De nadruk ligt daarbij op het procesmatige karakter van de aanpak. Vermits de wederopbouw zeker enkele jaren zal in beslag nemen, is het onmogelijk nu al alle initiatieven voor die periode te kennen. Het vastgelegde budgettaire kader is bijgevolg ook aanpasbaar na verloop van tijd.

WS heeft dus het budgettaire kader en een aantal criteria voor de eerste fase van de wederopbouw bepaald voor de verschillende herstelprogramma's. Daardoor kunnen de

Jef Van Hecken

De wederopbouw wordt een lange en moeilijke weg.

”

partners samenhangende en haalbare voorstellen uitwerken, gebaseerd op de noden en behoeften.. Bedoeling is dat ze alle noden in kaart brengen en daarop hun herstelprogramma's enten, met aanduiding wat ze

van WS verwachten en wat ze via andere partners denken te kunnen oplossen. Vanzelfsprekend ligt de klemtoon hierbij op herstel en wederopbouw. En sociaal-economische initiatieven, die op duurzame wijze de verbetering van de levens- en werkomstandigheden van de betrokken families beogen, zullen bijzonder kunnen omkaderd worden. We denken daarbij aan, ondermeer, microkredieten, coöperatieve werkingen en inkomenscheppende activiteiten. De partner moet natuurlijk de nodige capaciteit en deskundigheid hebben om het voorgestelde programma te realiseren of aan te geven hoe via samenwerking de vooropgestelde doelstellingen kunnen gehaald worden. Dienen er bijvoorbeeld huizen gebouwd, zal deze specifieke deskundigheid moeten ingeschakeld worden. We hebben met Anton, Bismo, Joseph Anthony en Amaladas afgesproken dat we hun uitgewerkte stappen naar wederopbouw tegen half maart op het spoor van uitvoering willen zetten. Zij mailen mij dat ze er volop werk van maken, daarbij hun leden en lokale

Eerste voorstellen van wederopbouw (eind januari)				
CWM India	ICL India	SBSI Indonesië	CWM Sri Lanka	NWC Sri Lanka
10 kustdorpen geselecteerd (o.a. Chennai, Nagapatinam en Kanyakumari)	Kasimode en Visakapatnam (Andhra Pradesh)	Aceh	Payagala en Matara - zuidkust Handala en Negombo - westkust	Beruwela en Koggala (nabij Galle)
Huisvesting van vissersgezinnen			Huisvesting getroffen gezinnen	Huisvesting 85 gezinnen
Aanschaf boten en netten voor 26 gezinnen	Aanschaf boten en netten		Aanschaf boten en netten vissers	
Extra steun aan 100 studenten		Toekennen van studiebeurzen	Schoolprogramma's en aanschaf schooluitrusting kinderen	
Psychologische assistentie en traumaverwerking; medische bijstand		Start polikliniek (traumaverwerking en medische bijstand)		
Op termijn: sociaal-economische initiatieven	Coöperatieve in Visakapatnam en Chennai (+ microkredieten)	Coöperatieve en microkredieten	Microkredieten en inkomens-scheppende activiteiten	Microkredieten 100 families
		Juridische bijstand voor arbeiders uit multinationals		Capaciteits-opbouw arbeiders
		Wederopbouw van regiowerking in Aceh (o.a leden, secretariaat)		Herstel NWC Community Center in Beruwela

groepen raadplegen en de aanwezige expertise maximaal willen inzetten.

TOT SLOT: EEN NIEUWE START

Resultaten behaal je samen, is een wijs gezegde. De voorbije zes weken heeft de samenwerking binnen de christelijke arbeidersbeweging en met de partners van WS duidelijk vruchten afgeworpen. Sociale bewegingen in India, Sri Lanka en Indonesië voelen zich geruggeleund om de geleidelijke weg van wederopbouw te gaan. Ze doen dat zelf, met eigen inzet, met eigen mensen. Ze geloven erin en putten uit de wereldwijde solidariteit en uit WS de kracht om deze lange weg te gaan. Ze zien er een kans in om, als sociale beweging, nog meer dan vroeger het verschil te maken voor het dagelijkse leven en werken van de vele arbeiders (al dan niet in de informele sector) en hun gezinnen. Het laatste woord is nog niet gezegd of geschreven. Door onze solidariteit is het project van wederopbouw een gemeenschappelijk project. We zullen dus de komende jaren (moeten) blijven vertellen over de

weg van wederopstanding (wellicht ook met vallen en opstaan).

Sociologen hebben al heel wat inkt laten vloeien over de invloed van tsunami op de solidariteit van jan publiek. En inderdaad, de nawerking zal nog lang duren. De plannen voor wederopbouw van en door sociale bewegingen in India, Sri Lanka en Indonesië zullen

ook de komende jaren moeten ondersteund blijven. Zij moeten kunnen blijven rekenen op sociale bewegingen en solidaire mensen hier bij ons om zich een betere toekomst te verzekeren. Het werk is niet af en daarom bouwen WS en haar partners dit

Jef Van Hecken

Het was alsof ik door die telefoon even zelf op dat hellestrand stond...

”

jaar aan een grensoverschrijdende campagne voor meer sociale zekerheid. Want wist u dat acht op de tien mensen op onze planeet helemaal niet beschermd zijn tegen ziekte, werkloosheid, arbeidsongevallen, pensioen? Wereldwijd werken aan sociale zekerheid: zou het kunnen dat de solidariteitsgolf naar aanleiding van de tsunami ons er een stapje dichterbij brengt? Ik hoop van wel!

(9 februari 2005)